

Vice-Eersteminister en
Minister van Werk, Economie en
Consumenten, belast met
Buitenlandse Handel

Vice-Premier Ministre et
Ministre de l'Emploi, de l'Economie et
des Consommateurs, chargé du
Commerce Extérieur

PERSMEDEDELING DOOR KRIS PEETERS

Vice-Eersteminister en
Minister van Werk, Economie en Consumenten,
belast met Buitenlandse Handel

Woensdag 27 september 2017

**Teruggave schilderijen Frits Van den Berghe die sinds 1940 bewaard
werden in het Museum voor Schone Kunsten Gent**

Vandaag, 27 september 2017, hebben vice-eersteminister en minister van Economie Kris Peeters en Gents schepen van Cultuur, Toerisme en Evenementen Annelies Storms twee schilderijen van Frits Van den Berghe overdragen aan de erfgenamen van Emile Henri David. De schilderijen, *Naakt met sleep* en *Zittende naakten*, bevonden zich sinds 1940 in het Museum voor Schone Kunsten Gent. Na afloop van een retrospectieve tentoonstelling werden deze niet opgehaald door de eigenaar, ondanks pogingen van het museum om deze op te sporen. Na onderzoek van de Cel Recuperatie Geroofde Goederen van de FOD Economie werden de rechtmatige eigenaars geïdentificeerd.

Vice-eersteminister Kris Peeters: *“De chaos en gruwel van de Tweede Wereldoorlog zijn voor ons in de 21ste eeuw amper te bevatten. Maar de gevolgen zijn vandaag, meer dan 70 jaar na het einde van WO II, nog steeds zichtbaar. Het is dan ook belangrijk dat we ook vandaag nog proberen om slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog en hun nabestaanden te helpen om verloren objecten terug te vinden. Zeker voor de Joodse Gemeenschap waren niet alleen de menselijke maar ook de materiële verliezen ontzettend groot. Ik ben dan ook bijzonder blij dat de cel Recuperatie Geroofde Goederen van de FOD Economie, samen met het MSK, erin geslaagd is om deze twee werken terug te bezorgen aan de familie van Emile David.”*

Annelies Storms, schepen van Cultuur: *“Het MSK is erg begaan met de herkomst van kunstwerken die het binnen haar muren bewaart. Gedurende 78 jaar heeft het MSK als een goede huisvader zorg gedragen voor deze 2 schilderijen van Frits Vandenberghes. Regelmatig ondernamen ze ook pogingen om de schilderijen terug te geven aan de rechtmatige eigenaar, maar dat bleek moeilijker dan gedacht. Met de hulp van de cel recuperatie geroofde goederen tijdens de Tweede Wereldoorlog in België is dit nu toch gelukt. We zijn dan ook zeer verheugd dat we deze werken kunnen teruggeven aan de erfgenamen van de rechtmatige eigenaar.”*

Catherine de Zegher, directeur Museum voor Schone Kunsten Gent: *“Musea zijn behoeders van erfgoed: het verwerven en bewaren van erfgoed, zodat dit kan worden doorgegeven aan de*

generaties die na ons komen, maakt deel uit van onze kernopdracht. Vanaf het moment dat vanuit de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie de vraag naar boven kwam om de rechtmatige eigenaars terug te vinden, heeft het Museum voor Schone Kunsten Gent dan ook meteen al zijn medewerking verleend aan die zoektocht. De teruggave vandaag vormt het slotstuk van een lang, complex maar vooral menselijk verhaal, en een toonbeeld van vruchtbare samenwerking tussen de Federale overheid, de Stad Gent en het museum.”

Zoektocht naar rechtmatige eigenaars

In 2001 publiceerde de ‘Commissie voor de schadeloosstelling van de leden van de Joodse Gemeenschap van België’, de zogeheten Commissie Buysse, haar *“Eindverslag over het lot van de bezittingen van de leden van de joodse gemeenschap van België, geplunderd of achtergelaten tijdens de oorlog 1940-1945”*. De opdracht van deze commissie bestond erin bij de regering te rapporteren over het lot van de achtergelaten en geplunderde joodse goederen.

In hun verslag identificeerde de Commissie ook twee schilderijen van de Belgische kunstenaar Frits Van den Berghe (Gent, 1883-1939) die eigendom waren van dhr. Emile Henri David. Deze werken bevonden zich sinds de Tweede Wereldoorlog in het Museum voor Schone Kunsten Gent. Daar waren ze in 1940, na afloop van een retrospectieve in Antwerpen, per vergissing naartoe gebracht. In 1946-1947 probeerden door de toenmalige museumdirecteurs en de voorzitter van de museumcommissie om de heer David te contacteren. Dit lukte echter niet.

In 2014 startte de ‘Cel recuperatie geroofde goederen tijdens de tweede wereldoorlog in België’ van de FOD Economie daarom, in nauwe samenwerking met het MSK, een onderzoek naar de identificatie van de rechthebbende(n). Het MSK heeft het eigendomsrecht van de twee schilderijen van Frits Van den Berghe nooit betwist. In de inventaris van de museumcollectie zijn de twee schilderijen steeds als tijdelijke bruikleen (= tijdelijke in bewaarneming) van de heer David geregistreerd.

Dhr. David bleek intussen overleden, maar dankzij nauwgezet onderzoek, werden zijn kinderen gevonden en kunnen de werken nu – 77 jaar nadat ze uit bezit van de familie verdwenen – teruggegeven worden.

Wat doet de cel ‘Recuperatie Geroofde Goederen tijdens WO II in België’ van de FOD Economie?

Tijdens de Tweede Wereldoorlog hebben de nazi’s veel goederen geroofd: het ging om goud, immobiliën, geld, maar ook kunst. De cel Recuperatie Geroofde Goederen van de FOD Economie heeft als taak om de afspraken die tijdens de Conferentie van Washington begin jaren 2000 werden vastgelegd, na te leven: op die conferentie verbonden heel wat landen zich ertoe om alle geroofde goederen tijdens de nazibezetting terug te bezorgen aan de rechthebbenden. De cel doet vooral onderzoek op vraag van musea, kunsthandelaars en verzamelaars.

Bijlage: foto’s van de werken in hoge resolutie